Asia: *HE 14/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain ja työaikalain 2 ja 19 §:n muuttamisesta*

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriön lausuntoa valiokunnassa käsiteltävänä olevasta hallituksen esityksestä (HE 14/2025 vp) laeiksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain ja työaikalain 2 ja 19 §:n muuttamisesta.

Esityksen tavoitteena on turvata eräät perusoikeuksien tai yleisen edun kannalta välttämättömät toiminnot työtaistelutilanteissa. Esityksessä ehdotettava huolehtimisvelvoite kohdistuu muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää esitettyä sääntelyä kannatettavana ja tarpeellisena niin asiakkaiden ja potilaiden perusoikeuksien, palveluiden järjestämisen kuin henkilöstön riittävyyden ja selkeän aseman kannalta.

Ehdotettu sääntely selventää nykytilaa ja osapuolten oikeuksia ja velvollisuuksia. Asiakas- ja potilasturvallisten palveluiden kannalta työtaistelun aikana on tärkeää turvata sekä välittömässä asiakas- ja potilastyössä olevan henkilöstön että tukipalveluhenkilöstön riittävyys.

Tavoitteena on kuitenkin, että osapuolet jatkossakin ensisijaisesti sopivat keskinäisissä neuvotteluissaan työtaistelun aikana tarvittavasta suojelutyöstä. Sosiaali- ja terveysministeriö pitää tärkeänä, että aito yhteistoiminta ja vuorovaikutus työnantajan ja henkilöstön välillä toteutuvat myös jatkossa. Tämä on erityisen tärkeää sosiaali- ja terveysalalla, jossa henkilöstövaje uhkaa hyvinvointiyhteiskunnan palveluiden saatavuutta. Sote-alan veto- ja pitovoima sekä henkilöstön hyvinvointi ovat keskeisessä asemassa henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden turvaamisessa.

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää tarpeellisena, että hallituksen esitykseen lisättiin lääkkeiden saatavuuden turvaamisen lisäksi myös maininta lääkinnällisten laitteiden saatavuuden turvaamisesta mahdollisen työtaistelun aikana. Lääkinnälliset laitteet ovat tarvikkeita, joita käytetään sairauden tai vamman hoitoon, ehkäisyyn tai diagnosointiin tai muuhun vastaavaan lääketieteelliseen tarkoitukseen. Katsomme, että hallituksen esityksessä olisi pitänyt ottaa huomioon myös lääkkeisiin ja lääkinnällisiin laitteisiin liittyvä palvelutoiminta, jolla tarkoitetaan esimerkiksi potilaille suunnattua neuvontaa, jotta voidaan turvata potilaiden hoidon jatkuvuus ja onnistuminen myös poikkeustilanteissa.

Sosiaali- ja terveysministeriö
Meritullinkatu 8, Helsinki | PL 33, 00023 Valtioneuvosto
0295 16001 | stm.fi | @STM_Uutiset